

KURIER Wileński

SOBOTA, 21 MARCA 1992 R.
Nr 56 (11825)

Badz pozdrowiona, Ziemi!

WILNO (ELTA). 20 marca obchodzono Światowy Dzień Ziemi. W przededniu przewodniczący Rady Najwyższej Litwy Wytautas Landsbergis ogłosił deklarację Dnia Ziemi.

„O godzinie 10 minut 48 na placu przed gmachem parlamentu odbył się dzwonek, rozlegały się głosy rogów — w tym sa-

mym czasie w Nowym Jorku, w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych o godzinie 3 minut 48 bię dzwona Pokoju. Przewodniczący komisji ochrony przyrody Rady Najwyższej Litwy Jonas Szimanas wciąga flagę Dnia Ziemi. Włączając się do światowej rodziny narodów Litwa przyczynia jeszcze jeden krok, stwie-

rdził on. Co dla nas znaczy Ziemia? Wywołany w nieznanie dale przesłania syberyjskiego, zęgnając się ze stronami rodzinnymi Litwin cotałowi ziemię, zabierając garstkę ze sobą na pamiątkę. Obchody Dnia Ziemi są ważną moralną zasadą.

W uroczystościach uczestniczyli zastępca przewodniczącego Rady Najwyższej Litwy Bronisławas Kuzmickas, deputowani.

Imprezy z okazji Dnia Ziemi będą się odbywały w republice w ciągu całego miesiąca.

W. Landsbergis weźmie udział w audycji BBC

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej W. Landsbergis 22 marca weźmie udział w audycji służby światowej radiostacji BBC z cyklu „To jest twój świat!”. Audycja potrwa w godz. 16 do 17 czasu litewskiego. Będzie nadawana bezpośrednio do eteru, a z pomocą satelity również na USA, Kanadę, Afrykę Południową i Nową Zelandię.

Jest to czwarta z cyklu sześciu audycji, do udziału w których zaproszono przywódców krajów byłego bloku sowieckiego. W poprzednich wzięli udział prezydent Republiki Czesko-Słowackiej Václav Havel, prezydent Polski Lech Wałęsa, pierwszy wicepremier Federacji Rosyjskiej Giennadij Burbulis.

Pytania W. Landsbergisowi można zadać na telefon londyński 71-379-7444. Linia włączona zostanie 22 marca od godz. 14. Pytania w Wilnie przyjmowane są

pod numerem telefonu 26-25-25 tylko 21 marca, w sobotę, od godz. 10 do 13. Organizatorzy audycji życzą sobie, aby pytania były krótkie i dokładnie sformułowane, tak, aby odpowiedzi na nie mogły zainteresować nie tylko pytającego, ale też całe 100-milionowe audytorium radiostacji.

Wszystkie pytania, otrzymane w Londynie i Wilnie, zostaną nagrane, a najciekawsze wybiorą organizatorzy audycji. O ile pytanie włączone zostanie do audycji, pytający otrzyma telefon ze studia w Londynie. Dlatego też organizatorzy proszą obok pytania podać numer telefonu, na który będzie można zadzwonić. Audycję poprowadzi znana dziennikarka angielska McDonald.

Na Litwie audycja można słuchać w pierwszym programie radia.

Czy przerwie się błędne koło?

KONFERENCJA PRASOWA G. WAGNORIUSA

Świętą tradycją cotygodniową konferencję prasową premiera Litwy Litwy Gediminas Wagnorius rozpoczął od skomentowania wizyty w Szwecji, jaką zrealizowało przed parą dniami, w której toku została podpisana umowa o wolnym bezpołowym handlu między naszymi państwami. Premier zakomunikował również, iż Szwecja udzieli nam pomocy gospodarczej w granicach 30 mln obywateli, kilkanaście milionów otrzymamy też od różnych korporacji rozwojowych.

Wagnorius w toku wizyty miał spotkanie również z ambasadorami kanadyjskim w Szwecji. W spotkanie przyniosła owoce — Kanada udzieliła 10 mln dolarów kredytów na rozwój naszego polowictwa, poparcie formatorów dla nich sprzętu technicznego.

Szwecja, wizyta G. Wagnoriusa w tym północnym państwie była bardzo korzystna dla Litwy. Choć do tej kwoty dziennikarze nie mieli żadnych zastrzeżeń. Nurwowały ich bardziej sprawy wewnętrzne republiki, w szczególności finansowe. Tajemnicą polityczną jest to, iż nasze banki mają na krawędzi bankructwa, przetrzymują ogromny kryzys, zaś

kańców republiki. Rząd też zamierza zbudować system tworzenia cen w poszczególnych gałęziach produkcji. Bowiem, jak podkreślał G. Wagnorius, są znane przypadki, kiedy ceny sztucznie się wygórowały, kiedy nasze towary za granicą sprzedaje się o wiele taniej niż w sklepach Litwy. Co gorzej — zalogi przedsiębiorstw produkujących je mają z tego znikomą zysk, a pracujący tam ludzie nie otrzymują tego, co zarobili.

Rzecz można, powstało „błędne koło”: banki nie mają gotówki, bo handel nie dostarcza jej, potrzebnej masy pieniężnej, natomiast handel nie dostarcza, bo zmniejszyły się obroty, a zmniejszyły się one dlatego, że ludzie nie mają pieniędzy, a nie mają, bo im nie płaca wynagrodzenia. I tak w kółko!

G. Wagnorius poinformował zgromadzonych, co się robi, aby przerwać to błędne koło. Nawiasem mówiąc, trochę gotówki uzyskano od Moskwy. Jednak tego nie wystarczy. Rząd zamierza środkami ekonomicznymi zmusić handel do wyczyszczenia magazynów z deficytowych towarów poprzez podniesienie wielkości opłat na kredyty. Prócz tego wydano już rozporządzenie o odroczeniu terminów płatnych za usługi komunalne dla miesz-

Zygmut WIRPSZA

Jak przebiega prywatyzacja mieszkań

1 marca 1992 r. w Republice Litewskiej upłynął termin skłaniania podań na wykup mieszkań zgodnie z ustawą Republiki Litewskiej o prywatyzacji mieszkań.

Wpłynęło 458,912 podań. Zastawiono prawa i możliwości na 250 mieszkań, jakie dała ustawa o prywatyzacji, skorzystało mniej więcej 97 proc. z nich, mających także uprawnienie do 295 tys. mieszkań (tj. 295 tys. liczy nieprywatyzowanych mieszkań) w prywatyzacji mieszkań. Przewidywane jest, że bursy typu tórkowego (pokojuowego) — mieszka w tym roku 92 tys. osób.

Do 1 marca 1992 roku sprzedano 2,242 mieszkania (z tej liczby 235 domów jednorodzinnych).

W miastach szczebla republikańskiego sprzedano 86,609 mieszkań (25,6 proc. mieszkań, o których nabycie wpłynęły podania) w innych miastach, ośrodkach rejonowych, osiedlach typu miejskiego i na wsi — 53,883 mieszkania (27,7 proc.).

Domów jednorodzinnych w miastach sprzedano 21 w rejonach natomiast 2,324 (90,1 proc. wszystkich domów jednorodzinnych, o których sprzedaż ubiegano się).

Na warunkach ulgowych sprzedano 22,089 mieszkań (18,3 proc. sprzedanych mieszkań); w miastach — 10,195 (15 proc.), w rejonach — 11,894 (22 proc.).

Ogólna wartość sprzedanych mieszkań wynosi 2,14 mld rubli, jednakże z powodu obniżek, tj. stosowania ulg, mieszkania nie sprzedano za 1,99 mld rubli.

Od razu zapłacono za sprzedane mieszkania 1,97 mld rubli, z tej liczby gotówką — 399,6 mln rubli, czekami inwestycyjnymi — 1,57 mld rubli. Zatem gotówką opłaca się od razu średnio około 20,1 proc. ceny mieszkań.

Według niezupełnych danych wszystkie służby prywatyzacji mieszkań na Litwie obecnie w ciągu jednego dnia pracy sprzedają średnio 1975 mieszkań.

Skala prywatyzacji mieszkań w poszczególnych miastach i rejonach jest dość różna. Jeżeli codziennie będzie się sprzedawać po tyle mieszkań, ile ich sprzedawano średnio w ciągu jednego dnia ostatnich czterech tygodni, to służby prywatyzacji mieszkań niektórych miast, rejonów do zakończenia terminu prawomocności ustawy o prywatyzacji mieszkań (30 września 1992 r.) nie zdążą zaliczyć wszystkich podań w sprawie nabycia mieszkań.

(ELTA)

ROZPOCZEŁO SIĘ POSIEDZENIE KIEROWNICTWA WNP

KIJÓW, 20 marca (Ukrainform — TASS-ELTA). Rozpoczęło się to posiedzenie rady szefów państw WNP. Na czele przybyłych do stolicy Ukrainy delegacji są prezydenci i szefowie parlamentów krajów Wspólnoty.

W przededniu koordynacyjna grupa ekspertów przedłożyła program rządów, na który się składa 21 punktów. Są to kwestie wojskowe, gospodarcze i polityczne. Na posiedzeniu proponuje się omówić kandydatury na stanowiska szefa sztabu generalnego Zje-

dnoczonych Sił Zbrojnych WNP, dowódcy sił o przeznaczeniu ogólnym i strategicznym, inne kwestie obronne.

W politycznej części projektu porządku dnia zaleca się nie stosować przemocy w stosunkach partnerów Wspólnoty, stworzyć wspólny przestrzeń informacyjną Eurazji.

W części gospodarczej zaleca się aktywizację i pasywną Banku Państwowego byłego ZSRR przedzielić między banki centralne krajów WNP.

WIZYTA PREZYDENTA FINLANDII

Możliwość Finlandii udzielenia pomocy Estonii są mniejsze niż byśmy chcieli, powiedział 19 marca prezydent Finlandii Mauno Koivisto podczas spotkania w Tallinie z przewodniczącym parlamentu Estonii Arnoldem Riutilem.

Obydwa państwa, skonałostatwo Koivisto, przetrzymują okres przemian. Niepodległa Republika Estońska buduje własną ekonomikę, Finlandia natomiast postanowiła wstąpić do Wspólnoty Europejskiej. Trudności gospodarcze Estonii i Finlandii są podobne, ale

ich skala odmienna.

Riutilem podkreślił, że obydwa państwa łączą problemy gospodarcze i polityczne regionu, więzi historyczne obu narodów.

Przywódca państw dokonał wymiany poglądów na ich więzi i stosunki gospodarcze z Rosją. Riutilem poinformował prezydenta o stanowisku krajów bałtyckich w sprawie wycofania obcych wojsk.

Prezydent Finlandii spotkał się również z przywódcą rządu Estonii Tihitem Vehl.

Baltija-ELTA

TELEFONICZNA ROZMOWA PRZYWÓDCÓW USA I ROSJI

WASZYNGTON (Reuter — ELTA). Jak zakomunikował rzecznik Biłanego Domu M. Fitzwater, 19 marca wczorajszym prezydent Rosji B. Jeltsin rozmawiał telefonicznie z prezydentem Stanów Zjednoczonych Ameryki G. Bushem. Podczas półgodzinnej rozmowy poruszono kilka ważnych problemów. Jednym z nich jest wstąpienie Rosji do Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

wego. G. Bush oświadczył, że Waszyngton aprobuje dążenie Rosji do zostania członkiem Międzynarodowego Funduszu Walutowego i będzie popierał te próbie Rosji. Przywódcy USA i Rosji posulsi również kwestię Górnego Karabachu. Porozumiano się, że obydwa kraje dołożą wszelkich starań w dążeniu do rozwiązania konfliktu środkami pokojowymi.

PIERWSZE SPOTKANIE WOJSKOWYCH

BRUKSELA (AFP — ELTA). Przedstawiciel NATO zakomunikował, że 10 kwietnia w Brukseli przywódcy wojskowy NATO i przywódcy wojskowy NATO organizują pierwsze spotkanie z przywódcami wojskowymi byłego bloku sowieckiego.

Zaproszenia rozesłano do 19 państw Europy Wschodniej, które należą do nowej rady współpracy Atlantyku Południowego: Litwy, Łotwy, Estonii, Węgier, Pol-

ski, Czechosłowacji, Rumunii, Bułgarii i do wszystkich republik Wspólnoty Niepodległych Państw. Do udziału został również zaproszony dowódca sił zbrojnych WNP generał J. Szapoznikow.

Francja odmówiła udziału w spotkaniu. Nie będzie uczestniczyła w nim również Islandia, która nie posiada własnych sił zbrojnych.

Podpisano komunikat

W Moskwie został podpisany wspólny komunikat o nawiązaniu do współpracy przywódców państw Republiki Litewskiej i a Socjalistycznej Republiki Wietnamu. Komunikat podpisał charge

d'affaires ad interim Republiki Litewskiej w Moskwie Egidijus Bizcikauskas i charge d'affaires ad interim Wietnamskiej Republiki Socjalistycznej Zouan Thang (ELTA)

Za wielki trud pracy duszpasterskiej na Wileńszczyźnie

To ogromne szczęście, że na Wileńszczyźnie przetrwali tacy ludzie, którzy niezłomnie przeciwko dejmowalnej walce o nasze twarzenie, o naszą świadomość, o naszą kulturę wreszcie. Wśród tej nielicznej zresztą ganski — dwaj kapłani — Józef Obrębski z Mejszagoły i Adolf Trusewicz z Suderwi.

Dziś — krótko o pierwszym z nich, choć bez wąpienia obaj zasługują na swoich monografiach i przypomnienie zasług dla Ziemi Wileńskiej.

Dzień św. Józefa — patrona księdza pralata Józefa Obrębskiego w podwileńskiej Mejszagole jest zawsze uroczysty. Parafia ogromnym szacunkiem darzą swego duszpasterza, a Imieniny i Urodziny Jego przypadające na 19 marca są zawsze okazją podziękowania za serce, poświęcenie, skromność, za wielki trud pracy duszpasterskiej na naszej ziemi.

Ksiądz Józef Obrębski obchodził 86 urodziny, 11 czerwca tego roku przypadające 60 rocznica Jego kapłaństwa, z czego 42 lata

poświęcił kościołowi mejszagołskiemu. Można jedynie schylić czoła przed wielkością tego Księcia, przed mądrością i bystrością jego rozumu, przed konsekwencją działań i stania na straży świętyni założonej jeszcze przez Jagiellonów.

Tęgoroczna Msza św. w dniu patrona księdza pralata Józefa Obrębskiego była szczególnie uroczysta. Celebrował ją ksiądz biskup Diecezji Grodzieńskiej Aleksander Kaszkiewicz, duszpasterze parafii wileńskich i podwileńskich. Licznie stawili się parafianie, obecne były siostry z konne, przedstawiciele Ambasady Polskiej Rzeczypospolitej w Wilnie z charge d'affaires Mariuszem Maszkiewiczem na czele i Konsulatu Generalnego RP w Wilnie z konsulem generalnym Zdzisławem Kitlińskim. Przybyli także przedstawiciele ZPL, FKPL,

zrzeszeń katolickich. Padło wiele z głębi serca płynących słów podziękli i uznania złożonych księdzu Obrębskiemu za wielki dar kapłaństwa — od dorztych, dzieci i młodzieży, która się uczy w miejscowej szkole i która przybyła na uroczystość z Wilna. Jej uwiecznieniem stało się wreszcie przez charge d'affaires Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie Mariusza Maszkiewicza księdzu pralatu Józefowi Obrębskiemu i księdzu pralatu Adolfovi Trusewiczowi Złoty Odznak Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Na dołączonych do tych chlubnych oznaczeń w uznaniu zasług obu kapłanów dla Ziemi Wileńskiej legitymacjach figurę podpis prezydenta Rzeczypospolitej Lecha Wałęsy.

Czy słowami można wyrazić wielkość człowieka? Raczej trud-

no. W dniu 19 marca Katolickie Koło Polaków na Litwie przy parafii św. Rafała w Wilnie na naszych łamach złożyło życzenia Imieninowe i Urodzinowe Józefowi Obrębskiemu, w którym były też takie słowa: Niech Wszechmogący Bóg nadal obdarza Księdza Pralata zdrowiem, pogodą ducha i pozwala pomyślnie trwać na tej placówce duszpasterskiej.

Cały zespół „Kuriera Wileńskiego” dołącza się do tych życzeń. Gratulujemy równocześnie obu duszpasterzom naszego wydzielenia przyznaniem im przez rząd RP w uznaniu ich zasług.

Halina JOTKIALO
NA ZDJĘCIACH: fragmenty z uroczystości w Mejszagole.
Fot. Bronisława Kondratowicz

Cudzego nie chcemy, swego nie damy

Choć granice Litwy są oznaczone na mapach, to znaki graniczne ustawił dopiero wtedy, gdy w sprawie ich konkretnych koordynatów odbędną się między państwem pertraktacje z krajami sąsiednimi Komisja państwowa ds. prac przy odbudowie granicy państwowej Republiki Litewskiej gromadzi ekonomiczną, prawniczą, techniczną dokumentację, proponuje ewent. warianty ustalenia granicy.

— Granicę Litwy od nowa będziemy mierzyli na wszystkich jej odcinkach, na ładzie wyniesie to ponad 2 tysiące km — mówi zastępca przewodniczącego komisji państwowej, dyrektor Litewskiej Służby Geodezyjnej Zenonas Kumataitis. — Tendencje oznaczania granicy między państwami w świecie cywilizowanym określa Akt Heliński, deklarujący zasadę niezmienności granic oraz normy prawa międzynarodowego. W pertraktacjach z sąsiadami musimy jeszcze wybrać, jak i kiedy wcześniej przyjąć dokumenty lub dokonywać obliczeń będącymi się opierał w przyszłej dyskusji. Na przykład, na już odbytych spotkaniach z delegacją obwodowa kalinigradzkiego, z którą ostatnio pracowaliśmy dość owocnie; mówi się o umowie Litwy i Niemiec z roku 1928 — zgodnie z nią ustalone granice przez Niemcy, Szeszupę praktycznie odpowiadają obecnie stanowi i na razie nie zawieramy porozumienia tylko w sprawie kilku miejscowości. Granica między Białorusią a Litwą jest ustalona w dokumentach sowieckich, ale w rzeczywistości jest tu dużo gmatwaniny. Na przykład, kołchoz litewski i białoruski umówiły się po swojemu podzielić ziemię, łąki, by wygodnie było orać, kosić, a teraz podzielić pola. Poza tym w Litwie wrzy-

na się niemały rozmów poligon sąsiadów. Choćby z wojnow z Łotwą nie rozpoczęliśmy, to z tym państwem, mamy nadzieję, będzie najmniej problemów, gdyż już w okresie przedwojennym zostały rozwiązane konflikty terytorialne, a w poszczególnych miejscach pozostały niurwane fragmenty znaków granicznych. Według map będziemy mogli ustalić linię graniczną na ładzie z dokładnością co do 5 metrów.

„Grubość” granicy oddzielającej terytorium Litwy będzie zależała od umów z poszczególnymi państwami. Sądzę, że zrezygnujemy z sowieckich zasad granicznych, przy których żelazna kurtyna przez dziesięciolecia oddzielała ludzi od świata. Tereny sygnalizacji, min, kolczasnego drutu, zamkniętych stref przygranicznych sięgają tu do kilku kilometrów. W krajach cywilizowanych granic państwowa rozumie się jako kordon do zlokalizowania przejawów negatywnie ocenianych przez społeczeństwo — narokomanii, przemytu, przestępczości.

Jak zauważył Z. Kumataitis, obecnie nie prowadzi się konkretnych prac w ustalaniu granicy, jednak komisję państwową już oskarżono o tajny podział, odczuła też presję organizacji społecznych. Nasi partnerzy w pertraktacjach bacznie śledzą, co o tym mówi się w środkach informacyjnych Litwy i zdarza się, że zmieniają wcześniejsze umowy — niestety, na naszą niekorzyść.

Rita GRUMADAITE, kor. ELTA

Przyszł... jeden czytelnik

W gazecie „Lietuvos aidas” ukazało się ogłoszenie następującej treści: „19 marca (w czwartek) o godz. 18 w lokalu Towarzystwa Krajowego (ul. Traku 2) jest organizowane spotkanie czytelników „Szalczy”.

Gazeta rejonu sołeczniego „Szalca” została założona w roku ubiegłym przez Departament Prasy przy rządzie Republiki Litewskiej — na miejsce byłej „Jedynki” — „Kazachstan Lenina”, a później „Dzień Dobry”. Obecnie jest ona jedyną gazetą w rejonie. Ukazuje się w trzech językach — po rosyjsku, litewsku i polsku. Gazeta ta jest starannie dystrybuowana również poza granice rejonu sołeczniego. Załoga ona książki, toteż zawsze ją można kupić również w Wilnie.

Dłatego moje zdziwienie wywołał fakt, że mimo informacji w

wielonakładowej prasie republikańskiej na spotkanie w Wilnie przyszło 5 osób. Kiedy organizator spotkania, kolporter „Szalczy” Gintaras Walukiewiczus zaproponował, aby goście się przedstawili, okazało się, że przybyli pracownik Instytutu Historii i autor publikacji w „Szalczy”, z urzędu; przedstawicielka Państwowej Komisji Problemów Regionalnych (dawna Komisja Państwowa ds. Litwy Wschodniej); niżej podpisany z ramienia swojej gazety oraz jeden pan, który nie zechciał nazwać swego nazwiska. Należy domyślić się, że był to prawdziwy czytelnik.

Zgromadzeni oczekiwali, że być może przybędzie na spotkanie ktoś z „Szalczy”. Ale nikt nie przybył. W tej sytuacji G. Walukiewiczus opowiedział o tym, z jakimi trudnościami styka się kol-

portując gazetę. Powiedział on, że wioskach z prasą Sąjūdisa ostatnio nuredo gazety „Szalca” kupują bardzo źle. Sam G. Walukiewiczus ofiarne dostarcza gazetę do różnych miejscowości republiki, nawet do sąsiednich rejonów Białorusi: woronogrodzkiego, ostrowieckiego, grodzieńskiego, do Gierwiat i Pelesy. Spółkowi kolporter ofiarnie próbuje sprzedawać gazetę na dworcu, dla pasażerów odjeżdżających podłogi, ale — jak powiedział — jest z trudem. Wyrażono zdanie, że gazecie brak interesujących artykułów autorów i „Żytki czy „Gaietne”, to może gazeta byłaby pożyteczniejsza.

Pomyślałem sobie, że impreza gazety nie interesuje pracowników „Szalczy” — pół jeszcze biedy. Najważniejsze, że gazeta nie interesuje samych czytelników, skoro na rozrękanym spotkaniu nie przyszłi.

Józef ZSOTAKOWSKI

List z Kazachstanu

Pragnę poinformować, że działalność Republikańskiego Centrum Kultury Polskiej nabiera tempa. Zorganizowaliśmy w Alma Acie „Tydzień filmów polskich”, teraz planujemy pokazać je w innych miejscowościach. Nawiazaliśmy kontakty z Fundacją Pomocy Szkołom Polskim im. T. Goniowicza, stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”.

Przez władzę uznany już w oczach świata Związek Polaków dziś, w Alma Aciel Niechaj się szerzy polska kulturalna Podnieśmy dzisiaj serw serca w górę, Ze polskość żyje wciąż w Kazachstanie, Ze nie zginęła, choć uciskana!

Obecnie szykujemy się do zjazdu (konferencji) przedstawicieli, członków naszego Centrum Kultury Polskiej. Dzięki publikacjom o Centrum w Waszej gazecie nawiązujemy korespondencję z polskimi ośrodkami na terytorium byłego Związku Radzieckiego.

W końcu ubiegłego roku dostaliśmy miłą list z Peters-

Polacy znają swoje korzenie Też w obym kraju. I pokolenie De ojczyzny mowy powracać będzie, I swego wiarę zachowa wszędzie. Abę ocenę życia wartości — Wtrzebna siła bratniej miłości. Więc wśród mniejszości narodów Niechaj zagodzić pokój i zgoda.

burga od pani Bronisławy Pawluc, która pilnie śledzi rozwój ośrodków kultury polskiej. Powstaniu naszego Centrum poświęciła wiersz, za który serdecznie dziękujemy. Możliwie, iż przypadł on do serca i Czytelnikom „K.W.”, dołączamy go, jak i nasze podziwowanie.

R. KRAJEWSKI, zastępca przewodniczącego Republikańskiego Centrum Kultury Polskiej

Kazachstan Alma Ata
A że Polaków — losom zesłania — Zjąż tysiące dziś w Kazachstanie, Niech „polskim losem” Niebo kłopotuje, I Macierz Polska was uznaje!
Bronisława PAWLUC Petersburg

Szanowny Czytelniku! Dziś każdy z nas jest turystą, handlowcem a może biznesmenem. A jeśli nie jest, to wkrótce nim będzie. Nowa rzeczywistość ma jedno sprzyjające nam i drugie — wymaga przedsiębiorczości. Już szukając podrodzi poza granicę Litwy, powinniśmy zwrócić uwagę na to, co czeka ich kontrola granic. Nie jest to przyjemna procedura, ale konieczna. Od 1 kwietnia 1990 roku Litwa jest państwem o ograniczonym państwowym, posiadającym własne granice, dlatego Najwyższa Republikańska Rada Ministrów Litewskiej podjęła Ustawę o Urzędzie Celowym. Właśnie artykuł 5-tej ustawy głosi, że kontrola celna jest obowiązkiem dla wszystkich osób prawnych i fizycznych, niezależnie od ich obywatelstwa. Co prawda jest dopisek głoszący: „Jeżeli czegoś innego nie przewidują inne ustawy RL”. Nie są to względy służby dyplomatycznej, podróże dyplomatyczne państw, podróże dyplomatyczne w ramach Republiki Litewskiej, członkostwo w korpusie dyplomatycznym oraz przewoźnicy przez nich bagaż. Jednakże, jeśli zaistnieje podejrzenie, że przewoźnie przez te osoby przedmioty nie są przeznaczane dla celów osobistych lub, że są to przedmioty których wwozienie i wywożenie jest zabronione ustawodawstwem RL, wówczas muszą przejść kontrolę celną.

Nie podlegają również sprawdzeniu oświadczone bagaże obcego państwa dowożone do Litwy lub odwrotnie, jeśli przewoźny ich kurier dyplomatyczny. Mówi się o tym w Tymczasowej Celnym Prawidłach Litwy, zatwierdzonych uchwałą rządową nr 256 z dn. 28 czerwca 1991 r. Będziemy tu jednak rozpatrywać w formie możliwie dostępnej wiadomości, dotyczące a) szeregowych obywateli, zwanych w ustawie osobami fizycznymi, b) spółdzielni, zjednoczeń, spółek akcyjnych, wspólnych przedsiębiorstw, nazywanych osobami prawnymi lub posiadającymi osobowość prawną. Jedni i drudzy mają prawo wwieźć, że towary wwoźone przewoźnie tylko przez punkty celnego i że Urząd Celný sprawuje kontrolę i nadzór nad przewoźnymi przez granicę państwową dobrami materialnymi, papierami wartościowymi, dobrami kultury, wartościami artystycznymi oraz intelektualnymi, nad wszelkimi rodzajami środków transportowych i pasażerskimi. W każdym przypadku Urząd Celný powinien przestrzegać porozumień międzynarodowych regulujących jego działalność. Wszystkie postanowienia i komory celne podlegają Departamentowi Cel RL. Znajduje się on w Wilnie przy ul. Łaksto 1/25, tel. 61-15-10, skrzynka pocztowa 62-56-61. Dodatek, że ustawa przewiduje, że w swojej codziennej pracy obsługi mogą korzystać z pomocy policji, a także organów bezpieczeństwa krajowego oraz instytucji celnych innych państw.

Ważnym więc, że służba celną — to nie są przelewki. Muszą być jej się podporządkować. A i teraz spróbujmy przeanalizować, co i w jakich ilościach można wwieźć, a czego lepiej nie próbować.

PRZEPISEK SA BARDZO SUROWE

Podstawowym dokumentem dla turysty regulującym, co i za ile można wwozić z zagranicy uchwała nr 10 z dnia 1 kwietnia 1991 r. „O ustaleniu celnej cła osób”. Wszędzie tam, gdzie zaszły w gospodarstwie Litwy jak też w cenach na towary i usługi przemysłowe o wartościach powyżej 500 litów, że uchwała ta już nie ma wcale aktualności. Do większości punktów wniesiono poprawki i poprawek. Z ich wykonaniem będziemy zapoznawani w najbliższych dniach. Aktualnymi pozostają ogólne zasady, że przewoźny wszelkich towarów musi posiadać dowód, że niepodlegający między innymi podrozi ujęciu wpisał do deklaracji lub zadeklarował ustnie. Co i za ile, co znalazł w ustawie. Zgodnie z swymi postanowieniami. Zgodnie z swymi

trzymać i skonfiskować cały nadmiar towaru. Najczęściej jednak praktykowane jest pobieranie cła. Zdarza się, że osoba może być pokorniejsza od odpowiedzialności karnej, jeśli wywożony przez nią towar zostanie uznany za kontrabandę.

Zanim wyszczególnimy, jakie towary można wwozić, a jakie nie, lub można je brać w ograniczonych ilościach, siewnijmy jeszcze po dwie najnowsze uchwały rządowe, dotyczące zmian w reżimie celnym. Są to: nr 586 z dn. 28 grudnia 1991 r. i nr 28 z dn. 16 stycznia 1992 r. zbieżnego roku. Otóż w pierwszej czytamy: „Ustalić, że jedna osoba może bez cła wwieźć z Litwy towarów na sumę nie przekraczającą 1000 rubli. Przedmiotem użytku osobistego (odzież, przedmioty higieny itp. nie wchodzą do tej sumy. Jeśli jednak wartość przewożonych towarów przekroczyła ten jeden tysiąc rubli, albo jeśli w swoim bagażu jest więcej niż 2 towarów tego samego rodzaju, płaci się cło — 500 proc. od ich cen, i nie ma na to żadnej rady. Inaczej towar podlega skonfiskowaniu. Takie są zasady. Jeśli osoba, której towar oclono lub zagrożono jego konfiskacją, zdecyduje wycofać się

niegdyś. Celnik tę informację przyjmuje ze zrozumieniem, bo jest wiarygodna. Jeśli jednak tych kompletów jest więcej niż dwa, np. cztery sztuki, ma on prawo pobrać od nas cło w wielkość 500 proc. za dwie, już nielegalne sztuki pościeli, czyli 2x40 rbx500, będzie 4000 (cztery tys.) rubli. I tak samo za inne towary.

Wracając jeszcze raz do 164 uchwały, regulującej reżim celny dla podróżnych, zwrócić naszą uwagę na pozycje, których wywóz z Litwy jest ograniczony, wzmronimy lub potrzebne jest specjalne pozwolenie. Broń oraz wszelką amunicję wywozi się tylko na wyłączenie pozwolenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych RL. Wyroby artystyczne, malarstwo, przedmioty posiadające wartość historyczną, artystyczną itp. mogą być wywożone tylko na zezwolenie Inspekcji Dziedzictwa Kultury, którego adres również warto wiedzieć: Wilno, ul. Basanawiciusa 5.

W liście przedmiotów, które zabrania się wywozić lub wysłać ponad ustaloną normę, czyli więcej niż dwa, wymieniana są m.in.: wszelką odzież, konfekcję, dywany, surowe skóry zwierząt futerkowych, skóry baranie, fu-

zwolenie za wykonywanie określonych czynności zawodowych, handlowych itp. Są licencje wywozowe, przywozowe. W rozwiniętych państwach zachodnich używa się wyrażenia kupić, sprzedać licencję. U nas na razie mówi się „wydawać licencję”.

Ostatnio Rząd Republiki Litewskiej podjął uchwałę nr 135 z dn. 27 lutego 1992 r., regulującą tryb wydawania licencji, inaczej mówiąc koncesji, na wywożenie towarów z Litwy. Dołączona też jest lista towarów licencjonowanych, to znaczy tych, które można wywozić, pod warunkiem, że się posiada licencję. Od 1 marca nie wolno kierować się uchwałą nr 408 z dn. 9 października, nr 486 z dn. 25 listopada oraz nr 594 z dn. 30 grudnia ubiegłego roku, a także nr nr 24 z dn. 14 stycznia, 63 z dn. 31 stycznia 1992 r. i 86 z dn. 7 lutego 1992 roku. Wszystkie one dotyczyły trybu wydawania licencji oraz wywozu towarów z Litwy. Nowa uchwała rządowa czyli nr 135 z dn. 27 lutego br., chociaż jest tymczasowa, to jednak ugodliwa postępowanie uchwały oraz poprawki do nich. Jest na dzień dzisiejszy podstawowym dokumentem o licencjach. Dowiadujemy się

nak samodzielnie. Mało, że musi mieć licencję z Ministerstwa Gospodarki, ale też musi zdobyć specjalne zezwolenie rządu, który może uznać, że wywóz tego towaru z republiki jest niecelowy. Jeśli jednak udało się fabryce uzyskać takie pozwolenie i sprzedać swój towar, to zarobiona waluta nie rozporządza się według własnego uznania. Przede wszystkim należy uzupełnić rezerwy fundusz walutowy Republiki Litewskiej. Producentowi zaś wydaje się waluty tylko tyle, aby mogła zaspokoić potrzeby w zakresie nabycia nowych urządzeń i surowców.

Z punktu 6 uchwały nr 135 wynika, że licencje według określonych przez rząd RL kwot oraz jednorazowe zezwolenia lub zlecenia na wywóz towarów wydaje się nie na każde życzenie lecz: 1) w celu wykonania umów między państwowych, nadzorowanych przez rząd; 2) w celu utworzenia rezerwy funduszu walutowego; 3) zgodnie z ustalonymi funduszem wymiany lub niedzielną litwą produkcyjną lub surowicę, adnotacją, fundusz wymienny”, a także na wspomniane już potrzeby przedsiębiorstw, czyli zakup nowych technologii, urządzeń itp. Nieco uproszczone i łatwiejsze jest zatławianie licencji na wywóz towarów, które poprzednio zostały sprowadzone do republiki, a tutaj są fasowane, przetwarzane lub rozdrabniane, następnie eksportowane. Ministerstwo Gospodarki bez ograniczeń wypisuje na reeksportowane towary licencje. Muszą jednak być dokumenty potwierdzające wywieżenie tych towarów czyli deklaracja celną o imporcie oraz dokumenty towarzyszące ładunkowi kupionemu za granicą.

Na zakończenie podajemy informację o tym, że na niektóre towary przed wydaniem licencji Ministerstwo Gospodarki potrzebuje osobnego pozwolenia od branżowego ministerstwa lub odpowiedniej instytucji. Otóż na tzw. intelektualną produkcję, dokumentację techniczną, wzory przemysłowe pozwolenie wydaje Państwowe Biuro Patentowe (Wilno, ul. Basanawiciusa 5). Na trofea myśliwskie, na przykład, jelenie rogi otrzymujemy się pozwolenie w Ministerstwie Gospodarki Leśnej (Wilno, aleja Giedymina 56). Do Inspekcji Sztuczny Kultury (Wilno, ul. Basanawiciusa 5) należy się zwracać, jeśli chodzi o wywóz dzieł sztuki, wyrobów artystycznych i ludowych, jak też wyrobów z bursztynu, ceramiki artystycznej itp. Tym niemniej starania o licencje i zezwolenia należy w Ministerstwie Gospodarki (Wilno, aleja Giedymina 38/2).

Zwracamy uwagę wszystkich, kto ma zamiar handlować z zagranicą, że w uchwałę z 16 stycznia 1992 r. nr 28 „O zaostrożeniu kontroli wywozu żywności i innych towarów” przestrzega się eksporterów przed uświadomieniem fałszowaniem ilości towarów wywożonych na licencję. Będą za to karani grzywną pięciokrotnie większą niż stanowi wartość wywożonych nieprawnie towarów. A jeśli będą to artykuły spożywcze — to dziesięciokrotnie. Mogą też być one skonfiskowane na mocy decyzji komisji celnej.

Ważną uwagę nowocw w dziedzinie eksportu - importu — od 1 lutego 1992 r. wywożąc z Litwy lub wwoząc do niej towary płaci się absolutnie za wszystko tzw. cło statystyczne. Stanowi ono 0,5 proc. przykładem cen towarów. Opłaca się to cło w banku. Jeśli na punkcie granicznym nie okaże się kwitu z banku, celnik ma prawo nie dokonać odprawy celnej, a ładunek wraca „do domu”.

Do tego tylko wypada dodać, że zarówno przykładem osobno, wybierającą się z bagażem poza granicę republiki, jak też przedstawicielom przedsiębiorstw oraz spółek przed tym niż pakować bagaż, należy dobrze poznać wszystkie akty prawne, które dotyczą cła. Zgodnie z swymi postanowieniami i zaostrzeniami.

Jadwiga PODMOSTKO
Fot. W. Charin

Przepisy celne Litwy w praktycznym zastosowaniu

Jeśli zamierzasz przekroczyć granicę

z zaplanowanej podróży i powie:

— Wobec tego nie będę przekraczała granicy, bo nie mam już po co. Proszę o zwrot mego towaru, wracam do domu. Niestety, nie zwróca go, zanim nie zapłaci cła albo pozostawi część towaru. Będziem wsiąpiła już w strętę objętej reżimem celnym.

W tej samej uchwałę nr 586 mamy punkt głoszący, że od 25 grudnia 1991 r. zabrania się wywozić (wysyłać) z Republiki Litewskiej masło, ser, cukier, olej. Mięsa oraz wyrobów masarskich można wywozić nie więcej niż 1 kg. Jadąc za granicę samochodem już możecie mieć tylko 40 litrów benzyny oraz 1 litr oleju. Jeszcze surowe zakazy znajdujemy w najnowszej uchwałę rządowej nr 28 z dn. 16 lutego 1992 r. „O zaostrożeniu kontroli wywozu żywności oraz innych towarów”. Dotyczy ona przede wszystkim osobowości prawnych, czyli spółek i przedsiębiorstw, posiadających licencję na wywóz towarów poza granicę republiki, dlatego będziemy mówić jeszcze o tej uchwałę. Najpierw zwracamy naszą uwagę na jej szósty punkt dotyczący osób fizycznych czyli każdego podróżnego, a głoszący, że podczas wywożenia (wysyłania) towarów jak też artykułów spożywczych, których wywóz z Litwy jest ograniczony (a ograniczenia dotyczą praktycznie wszystkiego), jeśli w Waszym bagażu znajdzie się ich więcej niż na ten sam symboliczny jeden tysiąc rubli albo więcej niż dwie pozycje towaru (tę towaru nazwy, płaci się cło 500 (sto) procentów więcej, niż deklarowanej ceny. A jeśli będą to artykuły spożywcze — 1000 proc. ceny!

Zwróćmy jeszcze uwagę, na wyrażenie „deklarowanej ceny”. Otóż wywoząc towar każdy z nas stara się podczas kontroli przedstawić jak sygnalizację, że ten towar wcale nie jest drogi, czyli mało wartościowy. Powiedzmy o komplecie pościelowym możemy powiedzieć, że zapłaciłmyś za niego nie 450, jak kosztuje obecnie, lecz 40 rubli jak kosztował

tra. Z kolei telewizory, odkurzacze, magnetofony, radioodbiorniki, meble, wanny emaliowane zezwala się wywozić — po jednej sztuce pod warunkiem, że ma się wizę na pobyt stały za granicą. Ograniczony jest wywóz olii polietylenowej, nawozów mineralnych, jak też niektórych przedmiotów ze szkła, różnych naczyń oraz środków piorących, mydła.

A co można wwozić do Litwy. Właścicie wszystko, za wyjątkiem materiałów radioaktywnych i substancji trujących (mogą one być przewożone tranzytem przez teren republiki, ale na specjalne pozwolenie rządu). Wywozić z zagranicy, samochody osobowe do RL niezaletnie od tego, czy się kupiło je, czy otrzymało się od rodziny w darze, w spadku, należy opłacić cło w wielkość — 1 rubel za każdy centymetr sześcienny wartości objętości silnika.

Warto wiedzieć, że Departament Cel w określonych przypadkach jak pogrzeb, wesele, klęska żywiołowa zezwala przewozić te lub inne przedmioty w większej ilości, bez cła. Nie pobiera się też cła za towary przewożone (przez litwę lub czasowo wwiezione na teren Republiki Litewskiej, jeżeli się zgłępsza specjalną deklarację tranzytową, wypełnioną i odpowiednio załatwioną w komorze celnej wówczas, gdy te towary były wwożone. Wszelkie opłaty celne mogą być dokonywane nie tylko w rublach, lecz też w walucie wymiennej.

MAGICZNE SŁOWO „LICENCJA”

Dotychczas mówiliśmy wyłącznie o tym, co, w jakich ilościach można wwieźć zwyktemu człowiekowi, wybierającemu się za granicę. Ale te same przedmioty, których przewoźny turysta ma prawo wziąć tylko dwie sztuki lub w ogóle nie wnieść z powodu wysokiego cła, mogą być wywiezione absolutnie legalnie i w wielkich ilościach pod warunkiem, że jest się posiadaczem licencji. Jest to urządzenie, a raczej państwowe ze-

Przebieg kontrolny przy przekroczeniu granicy Litwy.

Z historii kultury muzycznej

Uczeń Niccolò Paganini'ego w Wilnie

W pierwszej połowie XIX w. w całej Europie niezwykłą sławę zdobył bardzo popularny skrzypek wirtuoz, kompozytor, z czasem też uatlenowany pedagog Apolinary Kątski. Później jego imię w dziejach muzycznych Polski otoczono zwalącą aureolą sławy i uznania, aczkolwiek w przeszłości, jak i w naszych czasach, nie zabrakło ocen, pomniejszających jego wirtuozowski talent, a zwłaszcza twórczość.

WSPINACZKA NA MUZYCZNY

OLIMP

Apolinary Kątski urodził się 23 października 1825 r. w Krakowie, zmarł 19 czerwca 1879 r. w Warszawie. W wieku 5 lat grał na skrzypkach w pałacu carskim w Petersburgu, a mając 7 lat dawał koncerty w Wiedniu, nieco później — w Paryżu i podczas uroczystości koronacyjnej królowej angielskiej w Londynie. Utalentowanemu chłopcu zainteresowanemu się król skrzypki Niccolò Paganini, który przepowiadał mu wspaniałą karierę wirtuozów i przez pewien czas uczył go w Paryżu. Aczkolwiek Maestro niezbyt chętnie odstąpił innym tajemnice swej gry, wielką chęć zaszczepienia swych ideałów artystycznych zmusiła do pewnych ustępstw, zwłaszcza wobec wyjątkowo uzdolnionych skrzypków. Dzięki temu A. Kątski, chociaż i bardzo krótko, ale gorliwie grał pod okiem N. Paganini, ekwapiłownie wchłaniając najlepsze chęć szkoły skrzypki nauczyciela. W dziele repertoriów Centralnej Biblioteki Akademii Nauk Litwy przechowywane są arkusze papieru, zawierające kilka litografowanych wierszy rękopisu w języku włoskim: „Po wysłuchaniu różnych utworów w wykonaniu młodocianego jedenastoletniego Kątskiego chęć go umieścić obok najwybitniejszych mistrzów tego instrumentu. Niech mi wolno będzie oświadczyć, że oddając się tej dziedzinie muzyki w przyszłości może wyprzedzić wspomnianych tu przez mnie mistrzów. Niccolò Paganini. Paryż, 5 maja 1838 r.”.

Należy dodać, że Maestro nieco się omylił, gdyż A. Kątski miał już podówczas trzydzieśc lat. Ta kopia listu polecającego prawdopodobnie trafiła do Wilna po występach gościnnych skrzypka: A. Kątski powielił ją i pozostała w tych miastach, do których sprowadzał go los podczas koncertowych wояжy. A. Kątski rzeczywiście odniósł sukces na scenach największych miast Europy. Hector Berlioz pisał mu hymny pochwalne na łamach „Journal des Debats”, a poeta tworzył na jego cześć wiersze (np. w Polsce — Józef Korzeniowski, 1855 r.). Skrzypek hojnie oddawał dochody koncertowe na cele dobroczynne, ale i

z murów Instytutu Muzycznego wyszli wybitni kompozytorzy i wirtuozowie — Antoni Stolpe, Zygmunt Noskowski, Ignacy Jan Paderewski, Władysław Mierziński, Jan Śliwinski. Bezpośrednimi uczniami A. Kątskiego byli skrzypkowie i kompozytorzy Władysław Górski, Z. Noskowski, Konstanty Górski, jeden z najwybitniejszych skrzypków polskich Stanisław Barcewicz i inni. Warto odnotować, że zarówno w Instytucie Muzycznym, jak i Konserwatorium w różnych okresach kształcił się sporo muzyków z Litwy.

WIZYTY W WILNIE

A. Kątski jako koncertujący skrzypek i kompozytor kilkakrotnie bawił w Wilnie. Po raz pierwszy bodajże dał koncert w 1849 r. w drodze do Petersburga. Po raz drugi odwiedził Wilno wiosną 1852 r. podczas kiermasza świętojęzycznego, gdy do miasta zjeżdżało zazwyczaj sporo mieszkańców z okolicy. W tym roku przybyło też liczne gromady muzyków. Wśród nich byli dobrane znani w świecie muzycznym bracia kompozytorzy skrzypek Henryk i pianista Józef Wieniawscy, jak też Antoni i Apolinary Kątscy. Dla nikogo nie było tajemnicą, że obie pary braci już od dłuższego czasu współzawodniczyły między sobą o popularność na estradach koncertowych.

Gdy bracia Kąscy w niektórych salonach wileńskich podczas rozmów ganił Wieniawskich, S. Moniuszko zdecydowanie stawał w ich obronie, surowo potępiając wrogie ataki Kątskich. Z tego powodu powstał ostry konflikt między S. Moniuszką i Apolinarym Kątskim.

S. Moniuszko nie ukrywał swej nieprzychylności wobec A. Kątskiego, akcentując niemiernie jego twożość. Wymownym dowodem tego są słowa z listu pisanego 11 czerwca 1852 r. do Aleksandra Wałickiego: „Apolinary Kątski, bez zaprzeczania tej skrzypce, w szeregu europejskich znakomitości mogłyby niezaprzeczone mieć miejsce, gdyby nie nieszczyśliwy, bez granic szarlatanizm, który się nawet i na muzykę klasyczną u niego rozciąga...”.

Natomiast jednym z najgorliwszych wielbicieli A. Kątskiego był wileński pisarz, archeolog, redaktor „Kuriera Wileńskiego”, Adam Honory Kirkor, który notabene w 1852 r. wydał w Wilnie (pod pseudonimem Jan ze Śliwina) niedużą książeczkę „Apolinary Kątski (na pamiętkę pobytu jego w Wilnie)”. Autor

pozostawił nieco dokładniejszy opis jednego z koncertów A. Kątskiego. Odbył się on w obłym domu o wąskich górnych oknach i szerokich, przypominających bramy, drzwiach ze wszystkich czterech stron. Budynki ten, który nie zachował się, niestety, do naszych czasów, stał przy ulicy Wileńskiej nie opodal Zielonego Mostu.

Zdaniem A. H. Kirkor „niezrównany artysta A. Kątski swą nauką cudownych skrzypiec uprawiał z zachwytem i upajającą publicznością różnych stanów”.

Wkrótce, w 1855 r. A. Kątski ponownie przybył do Wilna, gdzie zabawił przez czas dłuższy, a być może w roku tym był nawet dwukrotnie — wiosną i jesienią. O jego wiosennym koncercie dosyć negatywną opinię wyraził S. Moniuszko w liście z 3 czerwca 1855 r. do Józefa Sikorskiego: „u nas nie się tu różnica, oprócz Apolinariego Kątskiego, który od kilku dni blazenkuję z naszą publicznością...”.

Przyświadczyć ludowe głosi: „Wszystko dobre, co dobrze się kończy”. Dziękować Bogu (i oczywiście, dobru, przebaczącemu wszystko charakterowi S. Moniuszki), jego konflikt z A. Kątskim skończył się wreszcie polubownie. Prawdopodobnie odbyła się między nimi konfidencka pojednawcza rozmowa, o której S. Moniuszko wspomina pokrótce w liście do J. Sikorskiego z 22 października 1855 r.: „Dziś koncert Apolinariego Kątskiego. Zbliżył się znów do mnie i mamy odniósł wspólne uraz nie pamiętając”. Jego optymistyczna nutka kontynuowana jest również w liście pisanym najazutem do Juliana Titusa: „Wczoraj to dopiero Wilno po raz pierwszy słyszało Kątskiego. Obysz to pojąć i ocenić umiał!”.

Podczas tego koncertu A. Kątski grał koncert na skrzypce-Rodolphe Kreutzera, najprzedniej nr XIX d-moll, pełen patosu, wirtuozowskich passży i wspaniałych melodii. Tak poważny repertuar koncertowy, nie zaś „sztućki” samego A. Kątskiego zmieściły serce patriarchy wileńskiej muzyki i wiolelni ich konflikt wygasł.

Po raz ostatni A. Kątski grał w Wilnie 18 maja 1862 r. podczas charytatywnego wieczoru muzycznego na rzecz orkiestry miejskiej.

Wytautas Povilas JURKŠTAS, muzykolog

NA ŁAMACH „PRZEKROJU”

Rossa śladem Powazek

Pani J. Niewiadomska przekazała do redakcji rozprawy wydana w „Przekroju” pt. „Rossa śladem Powazek”. Zainicjowana w 1990 r. przez p. Jerzego Waldorffa „zaduszkowa” zbiórka pieniędzy na ratowanie Rossy, powtórzona w tym roku — przyniosła ponad 100 mln złotych. Złożona na wysokoopłatym kontowym subkonto Społecznego Komitetu Opieki nad Cmentarzem Powazkowskim, stała już częściowo wykorzystana. Pani Jolanta Gasparik, pracowniczka Katedry Kompozycji Kamienia Warszawskiej ASP, wspólnie z dwoma studentami tego wydziału, odnowiła całkowicie dwa pomniki i jeden w trzech czwartych.

Zwróciła się z pytaniem do p. Teodusza Rutkowskiego, wiceprezesa Społecznego Komitetu Opieki nad Cmentarzem Powazkowskim czy pieniądze zbioru pomocy dla Rossy będą kontynuowane. Wiceprezes Rutkowski uważa, że wileńscy Polacy powinni przejąć inicjatywę i samodzielnie pójść śladem Powazek. To praca na wiele lat, trzeba ją dobrze zorganizować i zaplanować, nie może być dorocznym zabieganiem na kilka czy kilkunastu kaplicach i nagrobkach.

Z naszej strony dodaję p. Rutkowski — możemy zagwarantować konsultacje w dziedzinie pracach najwykiszszej konserwatorów...”.

Ze swej strony pragniemy przy okazji dodać, że nie wykorzystane jeszcze pieniądze zostaną sponżytkowane w tym roku. Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą przy ZPL porozumiał się w tej sprawie ze Społecznym Komitetem Opieki nad Cmentarzem Powazkowskim. Spotniwano jest przyjazd do Wilna polskich konserwatorów.

Ma się rozumieć, że w przyszłości inicjatywa odnowy Rossy powinna spocząć w rękach wileńian. Choć zdajemy sobie sprawę, że ta nekropolis wileńska zawsze będzie bliska sercu Polaków zamieszkałych w Warszawie, zwłaszcza tych, których nina nie wyłącza z Wilnem i Litwą w ogóle.

Oto kolejny tego dowód w postaci wiadomości nadesłanej. Eiku na ręce Jana Minczewskiego, ZPRZĘDZIŁA OD PANI JALINY PRZESŁA DO PANI JALINY ORZECZKOWSKIEJ, PRZESŁA ZARZĄDZĄCZELNICZYNI OGDRAJŃ TOwarzystwa Przyjaźni Grodzkiej i Wilna: „W tych dniach mieszkańcy naszego miasta zbliżyli wraz z członkami Towarzystwa 3.000.000 zł. Kwota ta jest do dyspozycji Komitetu zajmującego się odnową Rossy, lecz syczyliwych ślad powarcia uszyściwiający działości się. Ofiarę wnikiły z potrzeby serca. Wiele też ujemnych ocen udało pod adresem wandalii dzisiejszego Komitetu, wiadomości o takich wyznacznach docierają do nas i oburzają.

Prosimy Pana Prezesa, aby zechciał pomóc we właściwym przekazaniu zebranej kwoty”.

W imieniu Społecznego Komitetu Opieki nad Starą Rossą przy ZPL serdecznie dziękujemy ofiarodawcom. Z uprzejmością przesyła ZPRZĘDZIŁA JANA Minczewskiego Komitetu poinformujemy, w jaki sposób np. właścicieli sponżytkować zgromadzone przez dobroczyńców pieniądze.

Obdarowali nas

Tak się szczęśliwie składa, że zawsze ktoś o nas pamięta. Ta pamięć — to listy, kartki pocztowe z zawartymi sprawami do załatwienia, pytaniami, prośbami, ale bardzo często — pisane tak po prostu, ze słowami podrobnymi, otuchy, z życzeniami.

Często otrzymujemy też dary w postaci książek. Od osób prywatnych, instytucji i wydawnictw. Będące albo trafią do zbiorów redakcyjnych, najczęściej jednak wędrują za naszym pośrednictwem tam, gdzie są mocno oczekiwane — do szkół polskich na Wileńszczyźnie, do takich przedszkoli, do różnych instytucji społecznych.

Tym razem dwie — najnowsze swoje edycje przysłał Dom Wydawniczy „Rebis” z Poznania. Serdecznie dziękujemy.

Otąd w „Vilnianach” będziemy anonoswał nadesłane książki, które przeznaczymy m.in. ja-

„Rebis” dla „Kuriera”

ko nagrody dla zwycięzców organizowanych na naszych łamach konkursów wiedzy o Wilnie.

„Jakiego rodzaju uczucia doznajesz, gdy zdarza ci się obować z naturą albo kiedy pochłonięty jestes praca, która ci fascynuje? Albo kiedy, tak naprawdę, stajesz się popularny i bliskość — rozmawiasz z kimś, czyje towarzyszo sprawia ci radość, choć w zamiennej nie uależniamie się od siebie? Jakiego rodzaju uczucia wówczas żywisz? Porównaj te uczucia z tymi, które pojawiają się w tobie, gdy zwycięsko wychodzisz z jakiejś kłótni, wygrasz wyścig, stajesz się popularny lub kiedy wszyscy ci przykaskują. Te ostatnie uczucia nazywam ziemskimi. Poprzednie nazywam uczuciami duszy”.

Fragment ten pochodzi z książki Anthony de Mello pt. „Prze-

budzenie” — jednego z sześciu światowych bestsellerów tego autora. W książce w mistrzowski sposób łączy on tradycję chrześcijańską z mądrością Wschodu. Rzadko kiedy czyta się tak fascynująco, a zarazem głęboko mądrą książkę, służącą samozaparcia i wyrównaniu. Należy dodać, że utworem tym „Rebis” zapoczątkował serię „Biblioteka poety myśli”, w której ma zamiar prezentować książki niezwykle popularne — naukowe, głównie z zakresu szeroko rozumianej humanistyki.

Druga książka nadesłana przez wydawnictwo nosi tytuł „Zamieszanie” i jej autorem jest Stanisław Spodzier. Jest to zbiór opinii opartych na autentycznych przeżyciach autora w czasie deportacji do Związku Radzieckiego. Zawiera oryginalne widzenie świata — brutalnego i

292

Rozmowy z senatorem, zastępcą Prokuratora Generalnego RP Stefanem ŚNIEZKA

Zbrodnia katyńska nie podlega przedawnieniu

... polskiej TV, prasy wie-

W kwietniu 1990 r. Gor-

Bychalem na Ukrainie, coraz

... w sprawie wchodzącem

... w sprawie wchodzącem

... w sprawie wchodzącem

... w sprawie wchodzącem

... w sprawie wchodzącem

... w sprawie wchodzącem

i energicznie przeprowadzić ś-

Sytuacja się zmienia, kiedy

Byłem niedawno w Rosji w

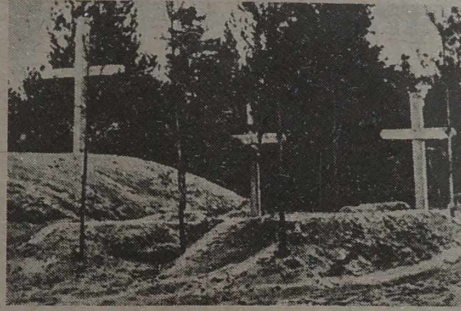
— Jeden z przywódców sierp-

Spodziewamy się, że tak.

Powrót szpitala św. Jakuba

... nad

oni zamieszka prowincjał Zakonu

NA ZDJĘCIU: rok 1943 — pierwsze krzyże w Katyniu. Repr. W. Charin

szceblu wszystko się decydowa-

— Podczas spotkań z czyteln-

— Wiadomo, że generalnie za-

— Izrael konsekwentnie ściga

— Wracając do sprawy Katy-

polka, by zostały wszczęte do-

— Tak się składa, że Główna

Tak się złożyło, że Okręgowe

W pierwszej kolejności zbier-

— Wracając do sprawy Katy-

— Jestem głównie kompetent-

O fotografiach w uniwersytecie

„Dziennik Toruński” poinform-

miejsce wiecznego spoczynku pol-

Latem ubiegłego roku polska

Na podstawie spisów zgroma-

— Dziękując za rozmowę, ty-

P. S. Osoby zainteresowane mo-

tki jak i dzisiejszych mieszkań-

Propozycje dotyczące doskonalenia reformy rolnej

(PRZYGOTOWANE NA PODSTAWIE PROPOZYCJI OBYWATELI I ORGANIZACJI)

1. Uprawnić swobodnie dysponowanie odzyskaną lub nabytą ziemią; zezwolić na jej dzierżawienie osobom fizycznym i prawnym, darowanie, zastawianie, wymiana i po wprowadzeniu waluty litewskiej — sprzedawanie.
2. Działkę gruntową nabytą na podstawie ustawy o gospodarstwie chłopskim, na życzenie jej właściciela, pozostawić do użytku niewyprodukcyjną (jednakże bez prawa sprzedaży i darowizny).
3. Rozszerzyć prywatyzację lasów, zwracając właścicielom do 25 ha lasu; dokonać przeglądu listy niepodlegających zwrotowi kategorii lasów.
4. Zezwolić osobom na udowodnienie prawa własności ziemi na podstawie zeznań świadków, jak też (testamentów, zatwierdzonych po 22 lipca 1940 r.).
5. Osobom, posiadającym prawo własności do ziemi, zamiast przyznawanych do użytku 2—3 hektarów lub zagrodach, analogiczną powierzchnię przydzielić na własność. Pozostałą część ziemi właścicielowi może być przydzielana (zwracana) do gospodarowania w innym miejscu albo za nią udziela się kompensaty.
6. Rozstrzygnąć tryb i warunki przeniesienia działki gruntowej, posiadanej na prawach własności w innym miejscu, według obecnego miejsca zamieszkania, jak też tryb pozyskiwania nabywcą wolnej ziemi z funduszy reformy rolnej w skali Republiki Litewskiej.
7. Przyznać prawo dziedziczenia nieruchomości i ziemi faktycznie przybranych rodziców (osób, które prawnie nie zaliczają do rodziny, ale udowodniły w trybie sądowym).
8. Zezwolić osobom, które odzyskały prawo własności do ziemi, jak też otrzymały ziemię na podstawie ustawy o gospodarstwie chłopskim (jeżeli działka została odziedziczona) przed pierwszeństwem nabywcy (za wszystkie rodzaje wypłaty kompensaty, jak też za gotówkę)

9. Osobom, które z powodu braku dokumentów nie udowodniły prawa własności do ziemi i wiosną tego roku otrzymują działkę gruntową do gospodarowania na prawach dzierżawy, jak też osobom, kupującym ziemię (jeżeli wspomniane osoby mają prawo nabywania majątku przedsiębiorstwa rolnego na pierwszej aukcji) zezwolić na nabycie sprzętu rolniczego i inwentarza żywego proporcjonalnie do wydzierżawionej (nabytej) powierzchni ziemi.
10. Zawiesić uchwałę rządu w sprawie rozszerzenia terytoriów miast z siedzibą republikańskiego i rejonowego oraz osiedli typu miejskiego, zanim na tym terytorium nie zostaną przywrócone prawa obywateli do własności ziemi.
11. W kierunku znacznego obniżenia zmienić współczynniki poprawek bazowej ceny ziemi podczas wykupywania posesji na wsi.
12. Rolne instytucje naukowe i dydaktyczne, które mają w swym składzie jednostki, prowadzące działalność komercyjną (np., nasienictwo, hodowla zwierząt zarodkowych itp.) przekształcić w przedsiębiorstwa państwowe-akcyjne. Ich pracownikom (na podstawie zatwierdzonej przez rząd listy służbowej) zaliczane są wypłaty przedsiębiorstwa rolnego, za które (wspólnie z innymi wypłatami i kompensatami) mogą być nabywane akcje tych przedsiębiorstw.
13. Przewidzieć częściowe finansowanie założonych przez rolników spółek wykorzystywanych do sprzętu rolniczego, przetwarzania produktów rolnych, produkcji materiałów budowlanych itp. w celu utworzenia ich bazy materialnej, przeznaczając na ten cel środki funduszu pomocy dla rolników. Trzeba jak najprędzej przygotować tryb i warunki wykorzystywania tych środków.
14. Z funduszy otrzymanych w sposób scentralizowany w ramach ulgowych (dotacje) sprzedawać rolnikom tony na paliwo i oleje, obliczając ich limit proporcjonalnie do powierzchni ziemi uprawnej (produkcji towarowej).
15. Przewidzieć strategicznie ważne rodzaje produkcji rolnej oraz tryb i warunki popierania jej wytworzenia.
16. Polecić Ministerstwu Rolnictwa, aby wspólnie z Izłą Rolną przygotowało system konsultowania rolników i innych pracowników poreformowych jednostek gospodarczych. Przewidzieć minimum niezbędnych kwalifikacji dla rolników, tryb kontroli ich szkolenia, przysyłania wiedzy rolniczej oraz zachęty ekonomicznej wykwalifikowanych rolników.
17. Spółki gospodarcze wytwarzające produkcję rolną zwolnić z podatku dochodowego od osób fizycznych.
18. Dokonać oceny nie zrealizowanych przez rząd założeń Rady Najwyższej:
 - 1) Podpunktu 2 punktu 2 uchwały nr 1—1223 z 16 kwietnia 1991 r., „o eksperymencie prywatyzacji majątku przedsiębiorstw rolnych oraz ich reorganizacji”;
 - 2) Uchwały nr 1—1340 z 21 maja 1991 r., „o eksperymencie prywatyzacji majątku przedsiębiorstw rolnych oraz ich reorganizacji”;
 - 3) Punktu 13 uchwały nr 1—1548 z 16 lipca 1991 r., zobowiązującego rząd do złożenia Radzie Najwyższej propozycji, dotyczących tego, jak mają być wyrównane straty materialne obywatelom Republiki Litewskiej, których nie zachowały się nieruchomości.
 - 4) wykonywania protokołarnej uchwały nr 22 z 30 października 1991 r. (przygotować i przedstawić państwowo program rozwoju gospodarki prywatnej).

Propozycje podsumowała komisja rolina RN RL.

Rocznice tygodnia

- 23 marca — Światowy Dzień Meteorologii.
- Przed 170 laty, 23 marca 1822 r. urodził się Ignacy Łukasiewicz (zm. 1882), aptekarz, pionier przemysłu naftowego w Europie, skonstruował lampę naftową.
- 23 marca 1842 r. zmarł Stendhal (właśc. Marie Henry Beyle, ur. 1783), jeden z największych pisarzy francuskich.
- Przed 55 laty, 23 marca 1937 r. zmarł Mikas Petrauskas (ur. 1873), litewski kompozytor, dyrygent, śpiewak i reżyser, twórca pierwszej opery litewskiej („Birute”).
- 23 marca 1957 r. zmarł Junusz Kiemiur (ur. 1886), teoretyk literatury, historyk literatury polskiej.
- 24 marca 1942 r. nastąpiła ewakuacja części oddziałów polskich tworzonych w ZSRR pod dowództwem gen. Andersa na Białą Wschód.
- Przed 75 laty, 24 marca 1917 r. zmarł Marian Łachorński (ur. 1863), botanik, jeden z pionierów ochrony przyrody w Polsce.
- 24 marca 1794 r. Tadeusz Kościuszko złożył przysięgę na Starym Rynku w Krakowie.
- Przed 35 laty, 25 marca 1957 r. utworzona została Europejska Wspólnota Gospodarcza.
- 25 marca 1962 r. zmarł Auguste Piccard (ur. 1884), fizyk

- szwajcarski, badacz wszechświata i głębin morskich.
- Przed 45 laty, 25 marca 1947 r. zmarła Wanda Szafrankiewiczowa (ur. 1899), filozofka, sekretarka Uniwersytetu Świątobliwego w Wilnie.
- 26 marca 1871 r. zmarł Ludwik (ur. 1770), wybitny kompozytor polski.
- Przed 125 laty, 26 marca 1867 r. urodził się Stanisław Noakowski (zm. 1929), polski malarz, malarski i architekt.
- 27 marca 1892 r. urodził się Jonas Butenas (zm. 1969), litewski.
- 27 marca — Międzynarodowy Dzień Teatru.
- Przed 45 laty, 28 marca 1947 r. w czasie inwazji na Bałtykiem zginął generał gen. Świerczewski.
- 28 marca 1592 r. urodził się Jan Amos Komenský, czeski pedagog, działacz społeczny, twórca nowoczesnej pedagogiki.
- Przed 100 laty, 28 marca 1892 r. urodził się Stanisław Bekas (zm. 1939), polski, wódca Morskiej Brygady Obrony Narodowej oraz Łąkowej Ochoty Wyrzębca, której członkiem był w kampanii wstąpienia

NIEZAWODNY SPOSOB LECZENIA WRZODU ŻOŁĄDKA

Łaskarz Anglii, Niemiec i innych krajów europejskich zawsze stosują ten sposób leczenia. Pierwszy sposób kuracji jest najważniejszy w sensie przestrzegania diety. W tym czasie należy unikać pokarmu o wysokiej wartości białkowej: mięsa, ryb, jaj, sera, gdyż obciążają żołądek. Należy też jak najmniej pić mleka. Podczas drugiego miesiąca kuracji chory powinien stopniowo wprowadzać do posiłków produkty zakazane w pierwszym miesiącu. Należy to czynić powoli i dopiero pod koniec drugiego miesiąca odżywiać się tak, jak się odżywia zdrowy człowiek.

Na wewnętrzzną tkankę żołądka bardzo szkodliwie działa nikotyna i tytoniowa smoła. W związku z tym zaleca się zmniejszyć liczbę wypalanych papierosów, nie paląc zupełnie palenia całkowicie, gdyż wtedy tylko to ujawnia na stan narowienia żołądka chorego już się nie palenia i dalekiego miesiąca dość przyniesie namacalne korzyści całkowicie zaniechania palenia.

Rzecz zrozumiała, że stosując napoje wygotowane, należy najskorąj ssać surowo zalewane nie tylko na 2 miesiące, lecz do roku, a to i dłużej. Przy stałym warto stopniowo też pomacać lenie. Ewentualność nawrotu choroby, w przypadku wyeliminowania alkoholu i tytoniu, spowoduje się prawie do zera.

W ciągu całego leczenia należy, oczywiście, unikać alkoholu i smażonych potraw. Później, jeśli, pięciu, dziesięć, kilkunastu, praw, muszard, octu i t.

Ważną rolę w leczeniu wrzodów żołądka i dwunastnicy odgrywa dieta. W tym czasie należy unikać pokarmu o wysokiej wartości białkowej: mięsa, ryb, jaj, sera, gdyż obciążają żołądek. Należy też jak najmniej pić mleka. Podczas drugiego miesiąca kuracji chory powinien stopniowo wprowadzać do posiłków produkty zakazane w pierwszym miesiącu. Należy to czynić powoli i dopiero pod koniec drugiego miesiąca odżywiać się tak, jak się odżywia zdrowy człowiek.

Kalendarium

- * Sobota (21.III) jest 81 dniem 1992 r. Do końca roku 285 dni.
- * Znak Zodiaku — Baran.
- * Imieniny: Benedykta, Lubomira.
- * Wschód Słońca — 6.19, zachód — 18.33. Długość dnia — 12 godz. 14 min.
- Niedziela (22.III)
- * Imieniny: Katarzyna, Bogusława, Oktawiana.
- * Wschód Słońca — 6.17, zachód — 18.35. Długość dnia 12 godz. 18 min.
- * Poniedziałek (23.III)
- * Imieniny: Pelagii, Feliksa, Zbysława.
- * Wschód Słońca — 6.14, zachód — 18.37. Długość dnia 12 godz. 23 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 21 marca zachmurzenie z przejaśnieniami, nieduże opady, wiatr południowy, południowo-zachodni, u miarkowany. Temperatura 4—9 stopni ciepła.

W ciągu następnych dwóch dni deszcz, temperatura w nocy 0—5, w dzień 3—8 stopni ciepła.

POLSKA FIRMA
„Warmia”
 pomoże kupić mieszkanie, działkę, dom w Polsce.
 Wilno, tel. 26-69-68.

Dary odnajdują właścicieli

Kilka dni temu do redakcji naszego dziennika zawiątał obywatel z Niemiec. Jak powiedział, przywozi ze sobą odzież i obuwie dla ludzi starych i upośledzonych, sprezentowaną przez mieszkankę z Hageny Hermanna A. Gronckli i prosił o przekazanie ludziom potrzebującym takiej pomocy. Znając sytuację, w jakiej się znajduje wielu mieszkańców wsi podwileńskich, zaproponowaliśmy wydziałowi opieki społecznej w rejonie wileńskim, by zbadał sytuację i wypował osoby, rodziny, którym taka pomoc jest najbardziej potrzebna. Jak się okazało, pracownicy wydziału są dokładnie zorientowani w tej sprawie, prowadzą kartoteki takich osób potrzebujących ciągłej pomocy, więc propozycję przyjął z wdzięcznością. Zajęli się sprawą bardzo operaty-

wnie, bo już po kilku godzinach zgłosili się do wydziału samotna matka wychowująca pięcioro dzieci, rodzina inwalidów II grupy z gminy podbrzejskiej, jeszcze kilka osób.

Jak zaznaczyła inspektorka wydziału opieki społecznej Krystyna Mincewicz, pozostała odzież i obuwie zostaną przekazane do gmin, gdzie zwłaszcza niektórzy staruszkuje z utęsknieniem oczekują na pomoc. W imieniu wydziału opieki społecznej, w imieniu obdarzonych podziękowaniem i prosiła przekazać słowa podziękującej A. Hermannowi A. Gronckli za dary.

NA ZDJĘCIU: inspektorka wydziału opieki społecznej Krystyna Mincewicz i kłesgowa Maria Szyjka oglądają przekazane dary. Imi w. Charin

Niewiele się wyjaśniło

W dniach 18—19 marca w Moskwie odbyło się spotkanie grup ekspertów delegacji państwowych Litwy i Rosji w sprawie wycofania wojsk z Litwy.

Jak odnotował kierownik grupy ekspertów litewskich A. Abiszala, w omawianiu tej kwestii ponownie się do przodu. Pracę utrudnia to, że Rosja nie przedstawiła informacji o swych wojskach znajdujących się na Litwie. Dlatego trudno mówić o harmonogramie ich wycofania. Podobnie niejasne jest, czy obce wojska zostaną wycofane do 1 września. Niejasne jest również to, jak zostaną zrekompensovane szkody, które wojska ZSRR wyrządziły Litwie.

(ELTA)

Zjazd „Wilniji”

Dziś w Wilnie o godz. 11 w wielkiej sali Domu Nauczycieli rozpoczyna się zjazd Towarzystwa „Wilnija”. Wysłuchasz się o mówie sprawozdanie rady towarzystwa, przyjmie uchwały, rezolucje, wybierze się nową radę.

Oddziału klubów towarzystwa, grupy wspierania kultury Litwy Wschodniej działają już w Kownie, Poniewieżu, rejonach Ziemi Wileńskiej.

Na zjeździe właśnie będzie się mówić o tym, jak jeszcze bardziej zaktywizować działalność, jakie propozycje przedstawi rządowi.

(ELTA)

ZNAK BARANA

rozpoczynają niebieski zwierzyniec. Od 21 marca do 20 kwietnia...

Cechy pozytywne: odwaga, zdecydowanie, szybkość, aktywność, szczerze intencje, inicjatywa, entuzjazm.

Cechy negatywne: niecierpliwość, egoizm, impulsywność, gwałtowność, poręczność, brak subtelności.

Cechy dominujące: indywidualność, inteligencja, energiczność, impulsywność, szczerze, przyja-

cielska serdeczność, gadulstwo, entuzjazm sportowy, kochliwość. Temperament: choleryczny. Znaki przychylne: Strzelec, Lew, Ryby, Wodnik.

Znaki neutralne: Baran, Byk, Panna, Skorpion.

Znaki nieprzychylne: Rak, Waż, Koziorożec.

Metal: żelazo.

Kamień: diament i rubin.

Kolor: czerwień, a w chwilach napicia pomocny jest błękit.

Rokliny: laur, 7 kwiatów: fiołki, bzy, goździki i wrzoś.

Zapach: fiołek, bez, wrzoś. Szczęśliwa liczba: 7.

Dzień tygodnia: szczęśliwy to wtorek, feralny — piątek.

Odżywianie się: zaleca się dania mięsne. Należy jeść dużo sera, owoców i jarzyn, mniej mięsa.

Miejsce odpoczynku: najlepiej

wypoczywają w domu. Dobre rady: powinni wiele pracować nad sobą, zająć przynajmniej zyciowym osobom.

KTO URODZIŁ SIĘ 21 MARCA

Mają szansę na uzyskanie znaczących osiągnięć. Potwierdza to ich energia życiowa i silny charakter. Są wytrwali w tym, co rozpoczęli. Kierują się bardziej intuicją niż logiką.

KTO URODZIŁ SIĘ 22 MARCA

Są przedsiębiorczy, mają bystry umysł i duży zasób energii. Cechuje ich jednak zmienność ocen, zwątpienie i niepewność życiowa.

KTO URODZIŁ SIĘ 23 MARCA

Uchodzą za ludzi mądrych i szlachetnych. Cechuje ich zdrowy rozsądek i umiejętność logicznego myślenia. Radzą sobie nie z tego rola, jednak w głębi duszy przeżywa duże rozterki.

Telewizja Polska

NIEDZIELA, 22 MARCA

8.55 — Program dnia. 9.00 — Rolnictwo na świecie. 9.15 — „Dylematy” — program redakcji rolnej. 9.35 — „Notowania”. 10.00 — Dla młodych widzów: Teleranek. 10.55 — Język angielski dla dzieci. 11.00 — „Operacja Mozart” (5) — serial prod. francusko-niemieckiej. 11.30 — „Rzeka Żółta” (4) — film dok. prod. jap. 12.20 — Koncert żywc. 12.50 — „Szkoła pod zagłęb. 13.20 — „Tydzień”. 14.00 — Teatr dla dzieci: Urszula z Wisniowieckich. 14.15 — „Opatrzności boskiej” dzieło”. 14.50 — „Książętko” — film fab. prod. polskiej (1937 r.). 16.20 — Mistrzostwa świata w lotach narciarskich. 17.20 — „Pieprz i wanilia”. 18.00 — Zaproszenie do teatru telewizji — „Moralność pani Dulskiej”. 18.15 — Telexpress. 18.35 — 7 dni — świat. 19.05 — „Paradise” — znaczy raj” (12) — serial prod. USA. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — „Rodzina Straussów” (3) — serial prod. USA. 22.05 — Sportowa niedziela. 22.35 — Piosenki San Remo. 23.30 — Świat animowany. 24.00 — Teatr czyli świat.

PONIEDZIAŁEK, 23 MARCA

14.30 — Wiadomości. 14.40 — Program dnia. 14.45 — 17.10 — Telewizja edukacyjna. 17.10 — Program dnia. 17.15 — LUZ — program nastolatków. 18.15 — Telexpress. 18.35 — „Antena”. 19.00 — „Alf” — serial prod. USA. 19.30 — Kraje, narody, wydarzenia. 20.00 — Młodzieżowy magazyn katolicki. 20.15 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — Teatr Telewizji — Gabriela Zapolska: „Moralność pani Dulskiej”. 23.10 — Lekykon polskiej muzyki rozrywkowej: „S”. 23.45 — Wiadomości wieczorne. 24.00 — „Czas egzaminów” — dramat prod. czechosłowackiej.

WTOREK, 24 MARCA

11.00 — „Dynastia” — serial prod. USA. 11.50 — „Gotowanie na ekranie”. 12.05 — Kwadrans na kawę. 12.20 — Gwiazdy estydy — Hanka Bielicka. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — 17.10 — Telewizja

edukacyjna. 17.10 — Program dnia. 17.15 — Dla dzieci: „Tak-Tak”. 18.05 — Język angielski dla dzieci. 18.15 — Telexpress. 18.35 — „Królik Bugs” przedstawia — serial prod. USA. 19.00 — „Il rosyjska rewolucja” cz. 1 — film dok. prod. ang. 20.00 — „Co do grosza”. 20.15 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — „Dynastia” — serial prod. USA. 22.00 — Publicystyczne studio „Jedyński”. 23.15 — „Rokendroler” — magazyn polskiej muzyki rockowej. 23.45 — Wiadomości wieczorne. 24.00 — „Family album”. 0.25 — „Ślodek” w „Jedynce”.

ŚRODA, 25 MARCA

11.00 — „Kobieta za ladą” (2) — serial prod. czechosłowackiej. 11.45 — Giełda pracy giełda szans. 12.00 — Kultura ludowa. 12.45 — Henryk Grynberg w marcu. 16.30 — Wiadomości. 13.15 — 17.10 — Telewizja edukacyjna. 17.10 — Program dnia. 17.15 — „A Vista” — Quiz muzyczny. 18.15 — Telexpress. 18.35 — Klinika zdrowego człowieka. 19.00 — „Bill Cosby show” — serial prod. USA. 19.30 — Encyklopedia II wojny światowej. 20.00 — Dziesięć minut dla ministra pracy. 20.15 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — Eliminacje olimpijskie w piłce nożnej: Polska — Dania. 22.55 — „Reflex” — program publicystyczny. 23.10 — „To nie jest sprawiedliwe”. 23.45 — Wiadomości wieczorne. 24.00 — „Daleko od szosy” — serial TP.

CZWARTEK, 26 MARCA

11.00 — „Gliniarz i prokurator” (8) — serial prod. USA. 11.50 — Przyjemne z przykre. 12.05 — „Po szczytach” — magazyn dla wszystkich. 12.35 — Wojskowy magazyn publicystyczny. 13.00 — Wjadosci. 17.10 — Program dnia. 17.15 — Dla młodych widzów: „Kwant”. 18.15 — Telexpress. 18.35 — „Sherlock Holmes i dr Watson” (4) — serial prod. angielsko-polskiej. 19.25 — „Zwierzęta Ameryki” (3). 19.55 — Spotkanie z rzecznikiem praw obywatelskich. 20.15 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — „Gliniarz i prokurator” — serial prod. USA. 22.00 — „Pegaz”. 22.30 — „Teletuzak” — magazyn muzyki rozrywkowej. 23.00 — Studio publicystyczne „Jedyński”. 23.45 — Wiadomości wieczorne. 24.00 — „Inne kino”.

PIĄTEK, 27 MARCA

11.00 — „Dziedzictwo Guldenburgów” — serial prod. niemieckiej. 11.45 — „Szkoła dla rodziców”. 12.00 — „Nasi, wasi, obcy” — program redakcji rolnej. 12.40 — „Moja modlitwa”. 13.00 — Wiadomości. 17.10 — Program dnia. 17.15 — Dla najmłodszych: „Cuchcia”. 18.05 — Język angielski dla dzieci. 18.15

Telexpress. 18.35 — Wiadomości. 19.30 — Guldenburgów (4) — serial prod. niemieckiej. 20.15 — „Książętko”. 20.30 — „Notowania”. 19.00 — „Iriandycy” (3) — serial francusko-niemieckiej. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — „Dynastia”. 22.00 — Publicystyczne studio „Jedyński”. 23.15 — „Rokendroler” — magazyn polskiej muzyki rockowej. 23.45 — Wiadomości wieczorne. 24.00 — „Family album”. 0.25 — „Ślodek” w „Jedynce”.

SOBOTA, 28 MARCA

8.30 — „Więści” — program redakcji rolnej. 8.55 — „Wzrost i zdrowie”. 9.20 — „Notowania”. 9.35 — „Dylematy”. 10.00 — „Poranne”. 10.10 — „Wzrost i zdrowie”. 10.15 — „Wzrost i zdrowie”. 10.30 — „Wzrost i zdrowie”. 10.45 — „Wzrost i zdrowie”. 11.00 — „Wzrost i zdrowie”. 11.15 — „Wzrost i zdrowie”. 11.30 — „Wzrost i zdrowie”. 11.45 — „Wzrost i zdrowie”. 12.00 — „Wzrost i zdrowie”. 12.15 — „Wzrost i zdrowie”. 12.30 — „Wzrost i zdrowie”. 12.45 — „Wzrost i zdrowie”. 13.00 — „Wzrost i zdrowie”. 13.15 — „Wzrost i zdrowie”. 13.30 — „Wzrost i zdrowie”. 13.45 — „Wzrost i zdrowie”. 14.00 — „Wzrost i zdrowie”. 14.15 — „Wzrost i zdrowie”. 14.30 — „Wzrost i zdrowie”. 14.45 — „Wzrost i zdrowie”. 15.00 — „Wzrost i zdrowie”. 15.15 — „Wzrost i zdrowie”. 15.30 — „Wzrost i zdrowie”. 15.45 — „Wzrost i zdrowie”. 16.00 — „Wzrost i zdrowie”. 16.15 — „Wzrost i zdrowie”. 16.30 — „Wzrost i zdrowie”. 16.45 — „Wzrost i zdrowie”. 17.00 — „Wzrost i zdrowie”. 17.15 — „Wzrost i zdrowie”. 17.30 — „Wzrost i zdrowie”. 17.45 — „Wzrost i zdrowie”. 18.00 — „Wzrost i zdrowie”. 18.15 — „Wzrost i zdrowie”. 18.30 — „Wzrost i zdrowie”. 18.45 — „Wzrost i zdrowie”. 19.00 — „Wzrost i zdrowie”. 19.15 — „Wzrost i zdrowie”. 19.30 — „Wzrost i zdrowie”. 19.45 — „Wzrost i zdrowie”. 20.00 — „Wzrost i zdrowie”. 20.15 — „Wzrost i zdrowie”. 20.30 — „Wzrost i zdrowie”. 20.45 — „Wzrost i zdrowie”. 21.00 — „Wzrost i zdrowie”. 21.15 — „Wzrost i zdrowie”. 21.30 — „Wzrost i zdrowie”. 21.45 — „Wzrost i zdrowie”. 22.00 — „Wzrost i zdrowie”. 22.15 — „Wzrost i zdrowie”. 22.30 — „Wzrost i zdrowie”. 22.45 — „Wzrost i zdrowie”. 23.00 — „Wzrost i zdrowie”. 23.15 — „Wzrost i zdrowie”. 23.30 — „Wzrost i zdrowie”. 23.45 — „Wzrost i zdrowie”. 24.00 — „Wzrost i zdrowie”.

Uwaga!

Plinie wydam 2-pokojowe mieszkanie z umeblowaniem polskiej firmy lub osobom prywatnym. Wilno, tel. 63-96-12.

Rozrywki umysłowe Geografia

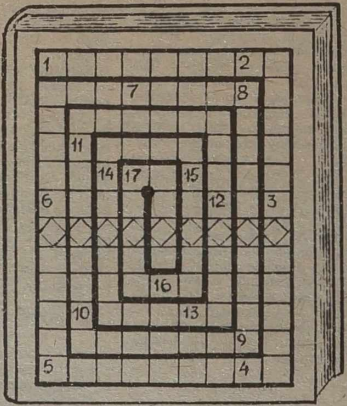
Drugie i następane wyrazy rozpoczynają się od litery, którą kończą się poprzednie. Po wpisaniu 17 wyrazów w wydzielonym poziomym rzędzie otrzymamy dodatkowy wyraz.

1 — pierwszy odbył podróży dookoła świata; 2 — stolica autonomicznej republiki na Północnym Kaukazie; 3 — półpustynia na południu Afryki; 4 — jako pierwsza uznała niepodległość Litwę; 5 — nieduże miasto we Włoszech, znane kapłanem i ośrodek turystyczny - wypoczynkowy; 6 — pierwszy zdobywca Bieguna Południowego; 7 — jezoro w Afryce Wschodniej; 8 — państwo w Azji Południowo - Zachodniej; 9 — amerykański okręt podwodny, który pierwszy przepłynął w roku 1958 Biegun Północny pod lodami; 10 — państwo w Afryce Zachodniej; 11 — pas przejściowy między strefą leśną a tundra; 12 — kontynent na półkuli wschodniej; 13 — gazowa powłoka Ziemi; 14 — wzniesienie wulkan na Zakaukaziu; 15 — wulkan czynny na wyspie Kuraszir (Wyspy Kurylskie); 16 — najwyższy szczyt na Zakaukaziu; 17 — wyspa na Morzu Tyrreńskim.

Uczyli Józef ZIENKIEWICZ

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 14 MARCA

Pozłom: katarakta, trójkąt, tatarska, szkatulka,

Formoza, aforyzm, nonet, mir, aura, kartografia, usta, kiwi, skala, skrobina, Ajaccio, amplituda, kantata, stolarz, katamaran.

Płonowo: narkoza, żart, pakt, statyka, przemysł, aktorka, stenografia, Moniuszko, szklarnia, afiliacja, czarownik, notes, trasa, abordaż, kucharcz, embarras, adwokat, Adam, stan.

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.

Działy: państwa i samorządu ierenowego — 42-78-63, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, życia politycznego — 42-79-66, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, stoleczny oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, felleletonów i sportu — 42-90-83, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70, fotokorespondenci — 42-90-81, tłumacze — 42-90-60, 42-72-71.

POWINNI O TYM WIEDZIEĆ WSZYSTY

Spleszcie, dopóki nie jest za późno, aby jak najwyteczniej wykorzystać wasze czeki inwestycyjne.

DOM HANDLOWY ZSA

zaoferuje wam optymalny wariant i maksymalny zysk. Nasz telefon w Wilnie, w dniach pracy — 63-98-11.

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Usługi XERO oraz biuro ogłoszeń reklam — ul. Subocz 1 (od państwa) ka) czynne od 9.00 do 17.00 w dniach pracy. Tel.: 62-66-04.

PILNE ogłoszenia są przyjmowane w redakcji, al. Laiswes 60, 12 piętro, pokój nr 1212, tel. 42-69-63.

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Rady Najwyższej i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: 2019, Wilno, al. Laiswes 60. Indeks 67218. Cena 1 rb. (13 kop. akcyza). W Polsce — 800 zł. Zam. 1043. Nr rejestracji — 322. Drukarnia przedsiębiorstwa „Spauda”.